Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MACIEJE SZPUNARA
přednesené dne 15. ledna 2020 [1]

Věc C-753/18

Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim),
Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI)
proti
Fleetmanager Sweden AB,
Nordisk Biluthyrning AB

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Högsta domstolen (Nejvyšší soud, Švédsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Duševní vlastnictví – Autorské právo a práva s ním související – Směrnice 2001/29/ES – Článek 3 odst. 1 – Směrnice 2006/115/ES – Článek 8 odst. 2 – Pojem ‚sdělování veřejnosti' – Společnost, která pronajímá vozidla standardně vybavená radiopřijímači"

Úvod

1. Jen málo otázek v unijním právu vedlo k tolika rozhodnutím Soudního dvora v tak krátkém čase jako otázka výkladu pojmu „právo na sdělování veřejnosti v autorském právu" [2]. Tato četná, ale nutně roztříštěná, judikatura je dokonce označována jako „labyrint" a Soudní dvůr jako „Théseus" [3].

2. I když projednávaná věc není vhodná k úplné systematizaci této judikatury [4], poskytuje nicméně Soudnímu dvoru příležitost stanovit několik obecných zásad, které by umožnily přesněji vymezit to, co spadá do oblasti práva na sdělování veřejnosti, a co nikoli. Konkrétně se projednávaná věc týká zejména klíčového prvku sdělování veřejnosti, a sice sdělení.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – K této otázce se vztahuje více než dvacet rozsudků a usnesení počínaje rozsudkem ze dne 2. června 2005, Mediakabel (C-89/04, EU:C:2005:348).

3 – Clark, B., Dickenson, J., „Theseus and the labyrinth? An overview of ‚communication to the public' under EU copyright law: after Reha Training and GS Media where are we now and where do we go from there?", *European Intellectual Property Review*, č. 5/2017, s. 265. Autoři bohužel nevysvětlují, kdo je v tomto případě Minotaurem.

4 – Taková systematizace se ostatně může podle právní nauky jevit jako nemožná (viz: Treppoz, E., „De l'art jurisprudentiel au rang de feuilleton ou l'impossible systématisation du droit de communication au public", *Revue trimestrielle de droit européen*, č. 4/2017, s. 864).

Právní rámec

3. Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti [5] stanoví:

„Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí."

4. Podle čl. 8 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem [6] platí:

„Členské státy stanoví právo, kterým se zajistí, že uživatel zaplatí jedinou spravedlivou odměnu, pokud je užito zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového záznamu k bezdrátovému vysílání nebo jakémukoliv jinému sdělování veřejnosti, a že tato odměna bude rozdělena mezi dotčené výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů. Pokud nedojde mezi výkonnými umělci a výrobci zvukových záznamů k dohodě, mohou členské státy stanovit podmínky pro rozdělování uvedené odměny mezi ně."

5. Článek 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 byly ve švédském právu provedeny v prvním případě čl. 2 třetím pododstavcem bodem 1 a ve druhém případě článkem 47 upphovrättslagen (1960:279) (zákon č. 279 z roku 1960 o právu autorském).

Skutkový stav, řízení a předběžné otázky

6. Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (Stim) u.p.a. (švédská organizace pro správu autorských práv hudebních skladatelů a jejich vydavatelů, dále jen „Stim") a Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (švédská organizace pro správu souvisejících práv výkonných umělců, dále jen „SAMI") jsou švédskými organizacemi pro kolektivní správu autorských práv a práv s nimi souvisejících.

7. Společnosti Fleetmanager Sweden AB (dále jen „Fleetmanager") a Nordisk Biluthyrning AB (dále jen „NB") jsou společnostmi působícími v oblasti pronájmu vozidel se sídlem ve Švédsku. Tyto společnosti nabízejí, přímo nebo prostřednictvím zprostředkovatele, vozidla vybavená radiopřijímačem k pronájmu po dobu nepřesahující 29 dní, což je považováno za krátkodobý pronájem.

8. V prvním ze dvou sporů, v jejichž rámci byly položeny předběžné otázky v projednávané věci, podala organizace Stim žalobu proti společnosti Fleetmanager na zaplacení částky 369 450 švédských korun (SEK) (přibližně 34 500 eur) navýšené o úroky z důvodu, že tato společnost tím, že nabízela veřejnosti ke krátkodobému pronájmu vozidla vybavená radiopřijímači, přispěla k tomu, že třetím osobám, aniž měly povolení ze strany organizace Stim, byla zpřístupněna hudební díla ve smyslu autorského práva.

9. Tingsrätt (okresní soud, Švédsko) shledal, že pronájem vozidel vybavených radiopřijímačem představuje sdělování veřejnosti ve smyslu zákona č. 279 z roku 1960 o právu autorském a že existují důvody pro zaplacení odměny. Tento soud však rovněž dospěl k závěru, že se společnost Fleetmanager nepodílela na tomto porušení autorského práva, takže byla žaloba organizace Stim zamítnuta. Tento rozsudek byl potvrzen odvolacím soudem. Organizace Stim podala proti tomuto rozhodnutí kasační opravný prostředek k Högsta domstolen (Nejvyšší soud, Švédsko).

5 – Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s 230.

6 – Úř. věst. 2006, L 376, s. 28.

10. V případě druhého sporu podala společnost NB žalobu k Patent- och marknadsdomstolen (patentový a obchodní soud, Švédsko), kterou se domáhala, aby soud rozhodl, že není povinna zaplatit organizaci SAMI odměnu za používání zvukových záznamů v období od 1. ledna 2015 do 31. prosince 2016 z důvodu, že vozidla, která pronajala soukromým osobám a podnikatelům, byla vybavena radiopřijímačem a CD přehrávačem.

11. Patent- och marknadsdomstolen (patentový a obchodní soud) konstatoval, že zákon č. 279 z roku 1960 o právu autorském musí být vykládán v souladu se směrnicí 2001/29 a že podle judikatury Soudního dvora odpovídá příslušné používání uvedené v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Tento soud dále rozhodl, že společnost NB poskytnutím radiopřijímačů v pronajatých vozidlech umožnila nájemcům těchto vozidel poslech zvukových záznamů, a že se tedy jednalo o „sdělování“. Kromě toho měl tento soud za to, že ostatní kritéria pro určení, zda se jedná o „sdělování veřejnosti“, byla rovněž splněna. Na základě důkazů předložených organizací SAMI bylo zjištěno, že jedenáct vozidel patřících žalobkyni bylo pronajato v průměru 528krát ročně. Patent- och marknadsdomstolen (patentový a obchodní soud) na základě toho dospěl k závěru, že společnost NB má odškodnit organizaci SAMI a žalobu této společnosti zamítl. Toto rozhodnutí bylo naopak v odvolacím řízení zrušeno Patent- och marknadsöverdomstolen (odvolací patentový a obchodní soud, Švédsko). Organizace SAMI podala proti rozsudku vydanému posledně uvedeným soudem kasační opravný prostředek k Högsta domstolen (Nejvyšší soud).

12. Za těchto podmínek se Högsta domstolen (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Má pronajímání vozidel standardně vybavených radiopřijímači za následek, že osoba, která si pronajme vozidlo, je uživatelem, který ‚sděluje veřejnosti‘ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, resp. ‚sděluje veřejnosti‘ ve smyslu čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115?

2) Jaký je případně význam objemu, v jakém je prováděna činnost pronajímání vozidel, a doby trvání pronájmů?“

13. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce došla Soudnímu dvoru dne 30. listopadu 2018. Písemná vyjádření předložily účastnice původního řízení a Evropská komise. Na jednání konaném dne 6. listopadu 2019 tytéž zúčastněné přednesly vyjádření.

Analýza

K první předběžné otázce

14. Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda pronájem vozidel vybavených radiopřijímači představuje sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115.

15. Úvodem je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora musí být výraz „sdělování veřejnosti“ použitý v obou výše uvedených ustanoveních vykládán v tom smyslu, že má stejný význam [7]. Odpověď Soudního dvora v projednávané věci tak bude mít stejný dosah v rámci obou výše uvedených směrnic, bez ohledu na případné terminologické odlišnosti v jejich různých jazykových zněních, zejména ve švédské jazykové verzi.

7 – Rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, bod 33).

16. Článek 3 odst. 1 směrnice 2001/29 přiznává autorům právo preventivní povahy udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti. Autoři tak zejména mohou dosahovat příjmů z využívání svých děl ve formě sdělování veřejnosti.

17. Článek 8 odst. 2 směrnice 2006/115 nepřiznává obdobné výlučné právo. Toto ustanovení naproti tomu zajišťuje výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů spravedlivou odměnu v případě, kdy je zvukový záznam sdělen veřejnosti.

18. Směrnice 2001/29 ani směrnice 2006/115 nestanoví právní definici pojmu „sdělování veřejnosti“. Některá upřesnění ohledně smyslu tohoto pojmu vyplývají z bodu 23 odůvodnění směrnice 2001/29. Podle tohoto bodu odůvodnění zahrnuje uvedený pojem veškeré sdělování veřejnosti nepřítomné v místě, ze kterého sdělování vychází. Právo na sdělování veřejnosti by mělo zahrnovat jakékoli sdělování nebo přenos díla pro veřejnost po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání. Bod 27 odůvodnění této směrnice doplňuje, že pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním veřejnosti.

19. Dále je třeba připomenout, že z technického hlediska může mít sdělování veřejnosti dvě hlavní formy: sdělení ve vlastním slova smyslu a zpřístupnění veřejnosti. V prvním případě rozhoduje uživatel, který je původcem sdělování, o technickém způsobu a okamžiku, ke kterému dojde ke sdělování, přičemž potenciální příjemci mohou toto sdělení přijmout, či nikoli. V druhém případě je dílo zpřístupněno příjemcům trvale a tito k němu mohou mít přístup na místě a v čase podle své volby. Tento druhý případ zahrnuje zejména služby na vyžádání a internet. V projednávané věci, která se týká vysílaných děl, se jedná o první případ, tj. o sdělování v užším slova smyslu.

20. Několik případů poskytlo Soudnímu dvoru příležitost, aby určil obrysy pojmu „sdělování veřejnosti“.

21. Soudní dvůr zejména určil, že by sdělování veřejnosti mělo zahrnovat dva kumulativní prvky, a sice sdělení předmětu ochrany a veřejnost, které je toto sdělení určeno [8].

22. Odpověď na první předběžnou otázku v projednávané věci vyžaduje posouzení, zda jsou tyto dva prvky splněny v případě pronájmu vozidel vybavených radiopřijímači.

23. Je samozřejmé, a tento bod ostatně není účastnicemi řízení zpochybněn, že společnosti působící v oblasti pronájmu vozidel neprovádějí přenos rozhlasového vysílání, jelikož tento přenos provádí vysílací organizace. To však *a priori* nevylučuje, aby činnost uvedených společností mohla být ve světle judikatury Soudního dvora kvalifikována jako činnost spadající pod výlučné právo na sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115.

24. Pokud jde totiž o sdělování, Soudní dvůr shledal, že v řadě okolností překračuje rámec pouhého přímého přenosu díla, například prostřednictvím vysílání.

25. Soudní dvůr tak měl za to, že skutečnost, že hotelové zařízení umožní svým zákazníkům přístup k předmětu ochrany tak, že do pokojů umístí televizní přijímače, a tím, že prostřednictvím těchto přijímačů poskytuje televizní signál zachycený centrální anténou, představuje sdělování veřejnosti [9]. V tomto ohledu Soudní dvůr rozlišil mezi pouhým poskytnutím fyzického zařízení, které nepředstavuje sdělování veřejnosti, a poskytnutím signálu prostřednictvím tohoto zařízení, které pod tento pojem spadá [10].

8 – Naposledy viz rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634, bod 19 a citovaná judikatura).

9 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 1 výroku).

10 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 46).

26. Totéž platí i tehdy, pokud hotelové zařízení poskytuje v pokojích nikoliv televizní přijímače, ale vybavení umožňující poslech kompaktních disků (CD), jakož i samotné disky [11]. Takové zařízení totiž tím, že svým zákazníkům zpřístupňuje jak technické vybavení umožňující přístup k předmětům ochrany, tak i samotné předměty ochrany ve formě zvukových záznamů na kompaktních discích (CD), uskutečňuje sdělování uvedených předmětů ochrany veřejnosti [12].

27. Sdělování veřejnosti představuje rovněž skutečnost, že provozovatel zařízení přístupného veřejnosti vědomě umožňuje uvedené veřejnosti přístup k předmětům ochrany vysílaným pomocí televizních přijímačů umístěných v uvedeném zařízení [13].

28. Sdělování veřejnosti může rovněž spočívat v nahrávání vysílání a ve zpřístupnění jejich rozmnoženin veřejnosti pomocí internetové služby nahrávání na dálku do cloudu (*cloud computing*) [14].

29. V oblasti internetu musí být dále za sdělování považováno nejen zveřejnění díla na internetové stránce [15], ale rovněž uvedení hypertextových odkazů na chráněná díla obsažená na jiné internetové stránce [16]. Navíc pro účely této kvalifikace není nezbytné, aby tyto odkazy byly uvedeny na internetové stránce: mohou být rovněž předem zaznamenány v softwaru multimediálního přehrávače, tedy technického zařízení. Sdělení tedy spočívá v poskytnutí těchto multimediálních přehrávačů [17]. Nicméně obdobně jako ve věci, ve které byl vydán rozsudek SGAE [18], sdělování vychází nikoli z pouhého poskytnutí technického zařízení, ale ze skutečnosti, že jsou do něj předem nainstalovány odkazy na díla zpřístupněná (bez povolení vlastníků autorského práva) na internetu [19].

30. Konečně sdělováním je poskytování a správa online platformy pro sdílení v rámci sítě *peer-to-peer* [20].

31. V rámci svého posouzení existence sdělování veřejnosti Soudní dvůr zdůraznil nepominutelnou úlohu uživatele, který při plné znalosti důsledků svého jednání poskytuje přístup veřejnosti k předmětům ochrany [21].

32. Tento zásah uživatele přitom nemůže být omezen na technická zařízení, která umožňují používat předměty ochrany, jako jsou rádiové nebo televizní přijímače, CD přehrávače nebo také multimediální přehrávače. Takový omezený zásah totiž musí být pokládán za pouhé poskytnutí technického zařízení, které nepředstavuje sdělování veřejnosti v souladu s výkladovým pravidlem obsaženým v bodě 27 odůvodnění směrnice 2001/29.

33. Proto, aby se jednalo o sdělování veřejnosti, se zásah uživatele musí nutně týkat samotných předmětů ochrany, tedy obsahu sdělení.

11 – Rozsudek ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, bod 3 výroku).

12 – Rozsudek ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, bod 62).

13 – Viz zejména rozsudky ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 7 výroku), jakož i ze dne 31. května 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, poslední věta výroku).

14 – Rozsudek ze dne 29. listopadu 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913, body 46 až 49).

15 – Rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634, bod 21).

16 – Rozsudek ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76, bod 20). Když v tomto rozsudku Soudní dvůr nekvalifikoval uvedení hypertextových odkazů na volně přístupný obsah na internetu jako sdělování veřejnosti, bylo tomu tak z důvodu neexistence nové veřejnosti, které by toto sdělení bylo určeno (viz bod 27 rozsudku).

17 – Rozsudek ze dne 26. dubna 2017, Stichting Brein (C-527/15, EU:C:2017:300, bod 42).

18 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006 (C-306/05, EU:C:2006:764).

19 – Viz rozsudek ze dne 26. dubna 2017, Stichting Brein (C-527/15, EU:C:2017:300, body 39 až 41).

20 – Rozsudek ze dne 14. června 2017, Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456, bod 39).

21 – Naposledy viz rozsudek ze dne 26. dubna 2017, Stichting Brein (C-527/15, EU:C:2017:300, bod 31).

34. Tento zásah do obsahu sdělení může mít různé formy. Může se jednat o předání signálu do televizního přijímače v hotelových pokojích, poskytnutí kompaktních disků (CD) společně s CD přehrávačem, televizní vysílání ve veřejných prostorách, použití internetových odkazů vedoucích k předmětům ochrany nebo předchozí instalace takových odkazů do multimediálního přehrávače, záznam rozhlasového vysílání nebo také indexování metadat týkajících se děl v rámci sítě *peer-to-peer*.

35. Žádná z těchto různých forem zásahů se nevyžaduje (sama o sobě) k tomu, aby mohla být konstatována existence sdělování. Všechny tyto formy mají nicméně společný bod, a to přímou souvislost mezi zásahem uživatele a takto sdělovanými předměty ochrany. Tento společný bod je ústředním prvkem, bez něhož nelze hovořit o sdělování.

36. Nesdílím tedy argumentaci žalobkyň v původním řízení, podle níž Soudní dvůr v tomto smyslu nezavedl obecný požadavek pro konstatování existence sdělování veřejnosti. I když totiž Soudní dvůr tento požadavek v zásadě výslovně nestanovil, je tomu tak proto, že je vlastní samotnému pojmu „sdělování veřejnosti“, neboť toto sdělování musí mít nezbytně obsah tvořený předměty ochrany. I když tento požadavek zásahu do obsahu sdělení není výslovně zmíněn, je nicméně implicitně stanoven ve všech rozhodnutích Soudního dvora, v nichž Soudní dvůr konstatoval existenci sdělování.

37. To je zvláště patrné v rozhodnutích, v nichž musel Soudní dvůr provést rozlišení mezi sdělováním veřejnosti a pouhým poskytnutím technického zařízení. Soudní dvůr v nich zdůraznil určující prvek existence sdělování, a sice přímý zásah do obsahu sdělení, přičemž tento prvek se liší od poskytnutí zařízení. Sdělováním tak není umístění televizních přijímačů v hotelových pokojích, ale poskytnutí signálu [22]. Obdobně nepředstavuje takové sdělování poskytnutí CD přehrávačů, aniž jsou současně poskytnuty kompaktní disky (CD), jelikož proto, aby bylo možné využít ochrany chráněných děl, je nezbytné splnění obou těchto prvků [23]. Stejně tak v případě neexistence předem nainstalovaných odkazů, které umožňují přístup k předmětům ochrany na internetu, pouhé poskytnutí multimediálních přehrávačů nevedlo Soudní dvůr ke konstatování existence sdělování [24].

38. Podle mého názoru je přitom zřejmé, že podniky, které pronajímají vozidla, neuskutečňují žádný zásah, který by se bezprostředně týkal děl nebo zvukových záznamů, které jsou vysílány rozhlasem a které mohou být případně poslouchány zákazníky pomocí radiopřijímačů, kterými jsou vybavena pronajatá vozidla. Tyto společnosti se omezují na to, že svým zákazníkům poskytují vozidla vybavená radiopřijímači ze strany jejich výrobců. Rozhodnutí o tom, zda budou poslouchat rozhlasové vysílání či nikoliv, přijímají zákazníci uvedených společností.

39. Radiopřijímače nainstalované ve vozidlech jsou zkonstruovány tak, že jsou schopny přijímat bez jakéhokoli dodatečného zásahu pozemní rozhlasové vysílání dostupné v oblasti, v níž se nacházejí. Jediným sdělováním veřejnosti je tedy sdělování ze strany poskytovatelů rozhlasového vysílání. Nedochází zde však k žádnému následnému sdělování veřejnosti zejména ze strany společností, které pronajímají vozidla. Klienti organizací Stim a SAMI přitom tím, že povolili vysílání předmětů ochrany, ke kterým mají autorské právo nebo práva s ním související, museli nutně vzít v úvahu všechny uživatele radiopřijímačů, kteří se nacházejí v oblasti pokryté vysíláním, včetně radiopřijímačů nainstalovaných ve vozidlech bez ohledu na způsob, jakým jsou tato vozidla používána.

22 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 46).

23 – Rozsudek ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, body 62 a 67).

24 – Rozsudek ze dne 26. dubna 2017, Stichting Brein (C-527/15, EU:C:2017:300, body 39 až 41).

40. Úloha společností, které pronajímají vozidla, se tedy omezuje na pouhé poskytnutí zařízení určených k tomu, aby umožňovala sdělování veřejnosti, což podle bodu 27 odůvodnění směrnice 2001/29 nepředstavuje takové sdělování [25]. Teze uváděná organizacemi Stim a SAMI v jejich písemných vyjádřeních, podle níž se tento bod odůvodnění týká pouze subjektů specializujících se na výrobu nebo prodej zařízení určeného k uskutečnění sdělení na dálku, vychází z nesprávného výkladu judikatury Soudního dvora, zejména rozsudku SGAE [26]. I když totiž Soudní dvůr několikrát konstatoval existenci sdělování, nebylo to z důvodu postavení dotyčného uživatele, ale z důvodu dodatečného zásahu uvedeného uživatele, který přesahoval rámec pouhého poskytnutí zařízení, jako je vysílání signálu. Ve věci, ve které byl vydán rozsudek Stichting Brein [27], byl dotčeným uživatelem „subjekt specializující se na poskytování multimediálních přehrávačů“. Soudní dvůr nicméně konstatoval existenci sdělování z důvodu obsahu softwaru těchto přehrávačů.

41. Nelze přijmout ani argument organizací Stim a SAMI, podle kterého odpovědnost společností, které pronajímají vozidla, musí vyplývat ze skutečnosti, že tyto společnosti poskytují svým zákazníkům prostory, které organizace Stim a SAMI kvalifikují jako „veřejné“, a sice interiéry pronajímaných vozidel, ve kterých je možné využívat předměty ochrany díky radiopřijímačům, jimiž jsou tato vozidla vybavena. Stejně jako poskytování samotných radiopřijímačů není ani „poskytnutí“ prostoru, ve kterém lze tyto radiopřijímače používat, sdělováním, pokud nedochází k zásahu uživatele, který se týká obsahu tohoto sdělení, tedy předmětů ochrany.

42. Souhlasím však se stanoviskem organizací Stim a SAMI, podle něhož je irelevantní, že radiopřijímače byly do vozidel nainstalovány výrobci uvedených vozidel. Na základě téže logiky není tedy relevantní ani to, zda společnosti, které pronajímají vozidla, nechtějí, jak tvrdí organizace Stim a SAMI, nebo nemohou, jak tvrdí uvedené společnosti, odinstalovat tyto radiopřijímače nebo znemožnit jejich používání. Tyto okolnosti se totiž netýkají sdělování předmětů ochrany veřejnosti, ale pouhého poskytnutí technických zařízení a jako takové nespadají do působnosti autorského práva.

43. Konečně skutečnost, že možnost poslouchat v pronajatých vozidlech předměty ochrany prostřednictvím radiopřijímačů, které jsou v nich nainstalovány, přispívá k atraktivitě, a tedy k dosažení ziskovosti činnosti společností, které pronajímají uvedená vozidla, nemá rovněž vliv na to, zda existuje sdělování veřejnosti, a na případnou odpovědnost uvedených společností na základě autorského práva.

44. K poskytování jakéhokoli technického zařízení určeného k uskutečňování nebo přijímání sdělení na dálku obvykle dochází v rámci výdělečné činnosti. Ziskovost této činnosti spočívá z velké části na tom, že uvedená zařízení jsou využívána k uskutečnění nebo přijímání sdělení předmětů ochrany chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími – jedná se o hlavní cíl nákupu takových zařízení. Majitelům uvedených práv však nenáleží žádná odměna ze strany dodavatelů takových zařízení [28]. Právě proto, aby se předešlo logice, která by vyžadovala takovou odměnu, signatáři Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském [29], ve společném prohlášení týkajícím se článku 8 této smlouvy, a podobně i unijní normotvůrce v bodě 27 odůvodnění směrnice 2001/29 uvedli, že pouhé poskytnutí technického zařízení nesmí být kvalifikováno jako sdělování veřejnosti. Není relevantní, že je toto poskytnutí prováděno ve formě prodeje, dlouhodobého pronájmu, krátkodobého pronájmu nebo jakýmkoli jiným způsobem.

25 – Komise zpochybňuje toto zjištění, když uvádí, že cílem činnosti společností, které pronajímají vozidla, je poskytovat vozidla, a nikoli radiopřijímače, které jsou v nich nainstalovány. Považuji nicméně za možné připustit, že poskytnutí radiopřijímačů je doplňkem k poskytování vozidel. V každém případě souhlasím s Komisí, že v projednávané věci se v žádném případě nejedná o sdělování.

26 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006 (C-306/05, EU:C:2006:764).

27 – Rozsudek ze dne 26. dubna 2017 (C-527/15, EU:C:2017:300).

28 – S výjimkou případně odměny na základě soukromého rozmnožování upravené v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29.

29 – Smlouva podepsaná dne 20. prosince 1996 v Ženevě a schválená jménem Evropské unie rozhodnutím Rady 2000/278/ES ze dne 16. března 2000 (Úř. věst. 2000, L 89, s. 6; Zvl. vyd. 11/33, s. 208).

45. V případě pronájmu vozidel vybavených radiopřijímači tak podle mého názoru nedochází ke sdělování ve smyslu judikatury Soudního dvora citované výše v tomto stanovisku. Je tedy bezpředmětné zkoumat existenci druhého prvku sdělování veřejnosti, a sice veřejnosti.

46. Navrhuji tedy odpovědět na první předběžnou otázku tak, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být vykládány v tom smyslu, že pronájem vozidel vybavených radiopřijímačem nepředstavuje sdělování veřejnosti ve smyslu těchto ustanovení.

Ke druhé předběžné otázce

47. Podstatou druhé předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda může mít rozsah pronájmu vozidel, jakož i doba trvání pronájmů dopad na odpověď na první otázku.

48. Vzhledem k tomu, jak navrhuji odpovědět na první předběžnou otázku, musí být odpověď na druhou otázku negativní. Dotčená činnost nepředstavuje sdělování veřejnosti ve smyslu výše uvedených ustanovení bez ohledu na rozsah této činnosti a dobu trvání pronájmu.

49. Pouze ve snaze o úplnost provedu krátkou analýzu druhé předběžné otázky pro případ, že by Soudní dvůr odpověděl na první otázku kladně.

50. Podle ustálené judikatury musí být veřejnost, které musí být určeno sdělování, tvořena potenciálně neurčitým, nicméně poměrně velkým, počtem osob, takže existuje určitý minimální práh, což z tohoto pojmu vylučuje příliš malou, či dokonce zanedbatelnou skupinu dotčených osob. Kromě toho je třeba přihlédnout ke kumulativním účinkům vyplývajícím ze zpřístupnění chráněných děl adresátům, kteří mají přístup souběžně, ale i postupně [30].

51. Tyto pojmy jsou samozřejmě vágní a jejich výklad závisí do značné míry na okolnostech každého konkrétního případu. Mám však za to, že pokud se činnost spočívající v pronájmu vozidel neomezuje na jednotlivé případy pronájmu, ale má povahu trvalé činnosti, je počet po sobě jdoucích zákazníků dostatečně významný proto, aby byl překročen minimální práh nevýznamného počtu. Tito zákazníci zejména netvoří okruh určených osob, který by bylo možné postavit naroveň soukromému okruhu [31]. Rozsah takové činnosti za podmínky, že má tato činnost stálý charakter, tak nemá vliv na posouzení existence sdělování veřejnosti.

52. Pokud jde o dobu trvání pronájmu vozidel, žalobkyně v původním řízení rozlišují mezi krátkodobým pronájmem, vymezeným jako pronájem, který nepřekračuje 29 dnů, a dlouhodobým pronájmem. Tvrdí, že v případě pronájmu po dobu delší než 30 dnů již vozidlo nepředstavuje veřejný, ale soukromý prostor, takže existence radiopřijímače v uvedeném vozidle již nepředstavuje sdělování veřejnosti.

53. Soudní dvůr však již měl příležitost rozhodnout, že veřejná nebo soukromá povaha prostoru, v němž dochází ke sdělování, nemá žádný vliv na posouzení existence tohoto sdělení, neboť jinak by bylo právo na sdělování veřejnosti zbaveno své podstaty [32].

54. Doba trvání pronájmu vozidla a údajná veřejná nebo soukromá povaha vozidla, která z toho vyplývá, tak nemají žádný dopad na posouzení existence sdělování veřejnosti.

30 – Naposledy viz rozsudek ze dne 14. června 2017, Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456, bod 41 a citovaná judikatura).

31 – *A contrario* viz rozsudek ze dne 15. března 2012, SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, bod 95).

32 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, body 50, 51 a 54).

55. V důsledku toho, pokud bude muset Soudní dvůr odpovědět kladně na první předběžnou otázku, nebude tato odpověď stejně jako záporná odpověď nijak podmíněna rozsahem činnosti pronájmu vozidel ani dobou trvání tohoto pronájmu.

Závěry

56. S přihlédnutím ke všem výše uvedeným úvahám navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky položené Högsta domstolen (Nejvyšší soud, Švédsko) následovně:

„Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti a čl. 8 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem musí být vykládány v tom smyslu, že pronájem vozidel vybavených radiopřijímačem nepředstavuje sdělování veřejnosti ve smyslu těchto ustanovení.“